

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. spalio 11 d. Nr. 21RE2-223 (AG2-186/17-2024)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Evaldo Ambrozaičio ir Lauros Bernikienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y., atsakovės Palangos miesto savivaldybės administracijos atstovui Z. Y.,

2024 m. spalio 10 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. patikslinto skundo dalį atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijos 2024 m. rugsėjo 18 d. sprendimu Nr. 21RE2-202 (AG2-186/17-2024) (b. l. 49–50) priimta nagrinėti pareiškėjos X. Y. patikslinto skundo dalis (b. l. 33–36) atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, kuria prašoma panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. liepos 26 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neteisėtų reikalavimų ((duomenys neskelbtini) sklypas)“ (toliau – ir Raštas).

Pareiškėja nurodo, kad 2024 m. liepos 12 d. kreipėsi į atsakovę su skundu dėl neteisėtų reikalavimų sudaryti infrastruktūros sutartį ir įrengti akligatvį iki (duomenys neskelbtini). Nurodo skundo esmę – atsakovės reikalavimas sudaryti sutartį akligatviui (statiniui), kuris jau yra įrengtas ir kuriuo gyventojai naudojasi nuo 1975 metų. Teigia, kad gautame atsakyme (Rašte) atsakovė neatsakė į esminį klausimą, kodėl reikalinga infrastruktūros sutartis statiniui (akligatviui) jeigu jis yra įrengtas ir gyventojai juo naudojasi. Taip pat teigia, kad iš Rašto turinio nėra suprantama kodėl Palangos miesto savivaldybės administracijos darbuotojai laiku neatlikę savo pareigos įregistruoti (duomenys neskelbtini) akligatvį, šią prievolę nori perkelti pareiškėjai, nors pareiškėja nėra šio kelio (statinio) savininkė. Pareiškėja nurodo, kad esantis (duomenys neskelbtini) akligatvis (statinys) priklauso Palangos miesto savivaldybei ir jos pareiga prižiūrėti savo kelius. Akligatvis baigiasi ties įvažiavimu į (duomenys neskelbtini), iš (duomenys neskelbtini) gatvės, juo buvo naudojama nuo 1975 metų. Atsižvelgdama į atsakovės iškeltus neteisėtus reikalavimus įrengti savo lėšomis jau esantį kelią (akligatvį), pareiškėja 2024 m. gegužės 17 d. pateikė prašymą dėl infrastruktūros mokesčio grąžinimo, kuriame nurodė minėto mokesčio grąžinimo priežastis. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.5 straipsniu, pareiškėja teigia, kad jai neaišku kokiais principais vadovaujasi atsakovė, nes dėl atsakovės darbuotojų veiksmų jai susidaro išpūdis, kad stengiamasi įvairiais būdais apsunkinti statybos leidimo gavimą.

Posėdžio metu pareiškėja prašė tenkinti patikslintą skundą jame išdėstytu ir posėdžio metu išsakytu argumentų pagrindu.

Atsakovė Palangos miesto savivaldybės administracija atsiliepimu (b. l. 58–60) su patikslinto skundo dalimi nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė, vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, nurodo, kad Palangos miesto savivaldybė, įgyvendindama savarankiškąją funkciją, neturi priemonių priimti tokį sprendimą, kuris būtų palankus ne tik pareiškėjai, bet ir atspindėtų savivaldybės poziciją šiame sprendime. Raštas priimtas statybos srityje, statytojo ūkinę veiklą reglamentuojančių, o tam tikrais atvejais ir ūkinę veiklą ribojančių santykių srityje, todėl jame turi būti ir yra nurodomos tiek konkrečios faktinės aplinkybės, tiek ir ginčijamo sprendimo priėmimo aiškus teisinis pagrindas. Atsakovės manymu, Raštas yra išsamus, pagrįstas teisės aktais, todėl jo naikinti nėra jokio teisinio pagrindo. Vien tai, kad pareiškėjos netenkina skundžiamo Rašto turinys, nedaro jo savaime neteisėtu, nepagrįstu ir naikintinu.

Posėdžio metu atsakovės atstovas prašė atmesti pareiškėjos patikslintą skundą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. liepos 26 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo atsakyta į pareiškėjos 2024 m. liepos 12 d. skundą, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Palangos miesto savivaldybės administracija 2024 m. sausio 24 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl infrastruktūros plėtros sutarties sudarymo (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir 2024 m. sausio 24 d. raštas, b. l. 37–39), išnaginėjusi pareiškėjos prašymą sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros (duomenys neskelbtini), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo (toliau – ir SIPI) 8 straipsnio 3 dalimi, informavo, kad jei numatomiems statyti statiniams bus reikalinga inžinerinių tinklų plėtra, sutartis turi būti sudaroma ne tik dėl susisiekiimo komunikacijų, bet ir dėl inžinerinių tinklų projektavimo ir statybos. Paaiškino, kad Palangos mieste savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartys sudaromos vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymo tvarkos aprašu (toliau – ir Aprašas) ir Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties standartinėmis sąlygomis (toliau – ir Sąlygos), patvirtintomis Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. AI-304. Vadovaudamasi Aprašo 5 punktu, atkreipė dėmesį, kad Palangos miesto savivaldybės infrastuktūros plėtros sutarties rengimas yra inicijuojamas savivaldybės plėtros iniciatoriui (toliau – ir Iniciatorius) pateikus pranešimą apie Sąlygose nurodytų dokumentų pateikimą (toliau – ir Pranešimas) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtintame Kompensacijos savivaldybių infrastruktūros plėtros iniciatoriams už jų patirtas išlaidas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos apraše (toliau – Kompensacijų tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Kartu su Pranešimu Iniciatorius pateikia Aprašo 1 priede nustatytos formos prašymą sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį. Vadovaudamasi Kompensacijų tvarkos aprašo 3–5 punktais bei įvertinusi pareiškėjos prašyme pateiktą informaciją, atsakovė 2024 m. sausio 24 d. rašte nurodė, kad papildomai administracijai turi būti pateikta: 1) savivaldybės inžinerinės infrastruktūros statinio projektas ar plėtros schema / planas, kuriame nurodomas statinio (įrenginio) ilgis, plotis, diametras, statybos darbai ir kiti rodikliai, kurių pakaktų nustatyti savivaldybės infrastruktūros plėtros kainą, vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu patvirtintais Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais; 2) savivaldybės inžinerinės infrastruktūros projektavimo išlaidų (Eur) apskaičiavimas vadovaujantis Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-189; 3) savivaldybės infrastruktūros statybos ir (ar) įrengimo išlaidos (Eur), apskaičiuotos vadovaujantis Statybos techniniame reglamente STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nustatytais Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais.

Pareiškėja 2024 m. liepos 12 d. skundu (toliau – ir 2024 m. liepos 12 d. skundas, b. l. 13–14) nurodė, kad 2023 m. lapkričio mėn. 15 d. kreipėsi į atsakovę dėl (duomenys neskelbtini), statybos

projekto derinimo ir leidimo statybai gavimo. 2023 m. lapkričio 15 d. buvo gautas Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo aktas (toliau – ir Apskaičiavimo aktas), pagal kurį pareiškėja sumokėjo Apskaičiavimo akte nurodytą sumą. Paaiškinio, kad pateikusi atsakovei dokumentus, gavo nurodymą, kad reikalinga suprojektuoti įvažą į (duomenys neskelbtini), sklypą. Pareiškėja 2023 m. lapkričio 30 d. pateikė prašymą „Dėl įvažos įrengimo“. 2023 m. gruodžio mėn. buvo gautas atsakymas, kad reikia rengti privažiavimo projektą į (duomenys neskelbtini), vadovaujantis prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygomis. Taip pat nurodyta, kad privažiavimą prie sklypo (duomenys neskelbtini), projektuoti ne mažiau kaip 3,5 m nuo valstybės įmonėje (toliau – ir VĮ) „Registru centras“ registruotos (duomenys neskelbtini) gatvės. Vadovaujantis SIPI nurodyta, kad reikia sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį su Palangos miesto savivaldybės administracija. Pareiškėja 2023 m. gruodžio 5 d. pateikė prašymą dėl įvažos suderinimo ir gavo atsakymą, kad įvažos projekto sprendiniai nebus derinami neįvykdžius 2023 m. gruodžio 1 d. prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygų (duomenys neskelbtini), 4 punkto reikalavimų.

Pareiškėja paaiškinio, kad susisiekus su atsakingu asmeniu (Palangos miesto savivaldybės vyriausiuoju inžinieriumi A. Y.), buvo paaškinata, kad reikalinga suprojektuoti ir padaryti įvažą į žemės sklypą adresu (duomenys neskelbtini). Taip pat reikia pateikti prašymą sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį. Pateikus visus reikalaujamus dokumentus, atsakymo teko laukti beveik pusantro mėnesio. Pareiškėja teigia, kad atsakingam asmeniui nuolat skambindavo ir rašydavo elektroninius laiškus, bet sulaukdavo atsakymo, kad minėtas asmuo vis dar nepažiūrėjo dokumentų. Gavus atsakymą paaiškinio, kad dar reikia pateikti įvažos įrengimo ir projekto sąmatą. Pateikus sąmatą ir įvažos (akligatvio), kuri yra nutiesta jau 1975 metais, projektą, atsakingas asmuo elektroniniame laiške pareikalavo, kad įvažą (akligatvis) būtų pažymėta kaip projektuojama, o ne esama. Pareiškėjos manymu, norima, kad pareiškėja savo lėšomis įrengtų kelią (*past. įvažą*) iš naujo, tačiau pareiškėjos kaimynui leidimas įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini) gatvės pusės buvo išduotas 2023 metais.

Pareiškėja 2024 m. liepos 12 d. skunde nurodė, jog manydama, kad buvo iškelti atsakovės neteisėti reikalavimai (įrengti jau senai esantį kelią (*past. įvažą*)), pateikė 2024 m. gegužės mėn. 17 d. prašymą dėl infrastruktūros mokesčio grąžinimo, kuriame nurodė minėto mokesčio grąžinimo priežastį. Pareiškėja 2024 m. liepos 12 d. skunde kėlė klausimą, kodėl yra reikalaujama įrenginėti jau senai esamą kelią (*past. įvažą*) bei prašė įvertinti, kodėl taikomi dvigubi standartai tos pačios gatvės sklypų savininkams. Taip pat pareiškėja prašė atlikti tarnybinį patikrinimą ir įvertinti atsakingų darbuotojų veiksmus.

Atsakovė Raštu (b. 1. 40–42, 44), vadovaudamasi SIPI 8 straipsnio 1 ir 3 dalimis, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – ir SI) 27 straipsnio 8 dalimi, 28 straipsnio 5 dalimi, paaiškinio, kad akligatvis iki (duomenys neskelbtini), neįregistruotas kaip statinys (gatvė) Nekilnojamojo turto registre, todėl dėl jo projektavimo, statybos ir / ar įrengimo turi būti sudaroma savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis. Vadovaudamasi SIPI 10 straipsnio 1 punktu, 15 straipsnio 3 dalimi, paaiškinio, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turi būti sudaroma, kai planuojama statyti naują ir (ar) rekonstruoti esamą statinį, kuriam naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūros plėtra, o atsižvelgus į įrengtos infrastruktūros kainą turi būti mažinama infrastruktūros įmoka. Todėl statybą leidžiantis dokumentas gali būti išduodamas tik sudarius savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį.

Vadovaudamasi SIPI 15 straipsnio 5 dalimi, nurodė, kad statybą leidžiančio dokumento neišdavimo atveju, savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka grąžinama savivaldybės infrastruktūros plėtros mokėtojui raštu pateikus prašymą savivaldybei. Priminė, kad 2024 m. sausio 24 d. raštu pareiškėja buvo informuota, kad Palangos mieste savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartys sudaromos vadovaujantis Aprašu ir Sąlygomis. Pakartojo minėtame rašte nurodytus paaiškinimus dėl teisės aktų nuostatų (Aprašo 5, Kompensacijų tvarkos aprašo 3–5 punktuose ir kt.) taikymo. Taip pat pakartotinai nurodė kokius dokumentus pareiškėja turi pateikti atsakovei. Paaiškinio, jog Palangos miesto savivaldybės vyriausiasis inžinierius A. Y., išnagrinėjęs 2024 m. balandžio 17 d. el. paštu gautus papildomus dokumentus (lokalinę sąmatą ir vieno buto gyvenamojo namo ir pagalbinių ūkio paskirties pastatų, (duomenys neskelbtini), statybos projekto sklypo sutvarkymo dalies dangų planą), 2024 m. balandžio 25 d. el. paštu informavo pareiškėją, kad nepateiktas 2024 m. sausio 24 d. rašte nurodytas savivaldybės inžinerinės infrastruktūros

projektavimo išlaidų (Eur) apskaičiavimas ir dangų planas neapima visos būtinos gatvės atkarpos, taigi pareiškėja neįvykdė teisės aktų reikalavimų savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymui, nurodytų 2024 m. sausio 24 d. rašte.

Taip pat atsakovė Raštu informavo, kad į žemės sklypą (duomenys neskelbtini), vieno buto gyvenamojo namo ir pagalbinio ūkio paskirties pastato, (duomenys neskelbtini), statybos projekte įvažiavimas numatytas iš Nekilnojamojo turto registre įregistruotos (duomenys neskelbtini) g. bei pridėjo vieno buto gyvenamojo namo ir pagalbinio ūkio paskirties pastato, (duomenys neskelbtini), statybos projekto sklypo planą (b. l. 43).

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas (minėta, toliau – ir SIPI), Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (minėta, toliau – ir SI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutarimo Nr. 890 redakcija, toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties standartinės sąlygos (minėta, toliau – ir Sąlygos) ir Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymo tvarkos aprašas (minėta, toliau – ir Aprašas), patvirtinti Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. AI-304, Kompensacijos savivaldybių infrastruktūros plėtros iniciatoriams už jų patirtas išlaidas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 (toliau – ir Kompensacijų tvarkos aprašas), ir kiti teisės aktai.

SIPI įstatymas reglamentuoja savivaldybės infrastruktūros plėtrą ir jos planavimą, įgyvendinimą, finansavimą ir nustato savivaldybės infrastruktūros plėtroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas (SIPI 1 straipsnis). SIPI 8 straipsnis reglamentuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, jos sudarymo sąlygas ir tvarką; sutartys, kuriomis numatoma savivaldybės infrastruktūros plėtra, sudaromos pagal šio įstatymo reikalavimus. Minėto įstatymo straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma tarp savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus, savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), savivaldybės infrastruktūros valdytojo (valdytojų) ir (ar) elektroninių ryšių infrastruktūros valdytojų iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo ar iki statybos darbų pradžios, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu. SIPI 8 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma, kai planuojama statyti naują ir (ar) rekonstruoti esamą pastatą, inžinerinį statinį, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai, ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruoti į pastatą, kuriems naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūros plėtra. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turi apimti savivaldybės infrastruktūros, reikalingos planuojamam statyti naujam ir (ar) rekonstruoti esamam pastatui, inžineriniam statiniui, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai, ir (ar) esamam inžineriniam statiniui rekonstruoti į pastatą, projektavimą, įrengimą ir (ar) statybą. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis nesudaroma, kai: 1) savivaldybės infrastruktūros plėtra nesusijusi su konkreto statytojo (vystytojo) reikmėmis ir ją savo lėšomis įgyvendina savivaldybės infrastruktūros valdytojai; 2) savivaldybės infrastruktūros plėtrą įgyvendina kiti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriai; 3) siekiama įrengti ar pastatyti kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nesuplanuotą savivaldybės infrastruktūrą. Šiuo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma tik po to, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius, vadovaudamasis Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatomis, sudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartį, parengia atitinkamą teritorijų planavimo dokumentą ir atitinkama institucija jį patvirtina. SIPI 10 straipsnio 1 punkte reglamentuojama, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo dienos ar iki statybos darbų pradžios, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, sumoka savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, išskyrus šio įstatymo 15 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus atvejus, kai ši įmoka nemokama arba nuo jos atleidžiama, arba, kai sudarytoje savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatyta, kad ši įmoka mokama dalimis, kai infrastruktūros plėtros iniciatorius

pateikia rašytinį prašymą savivaldybei dėl įmokos mokėjimo dalimis. Pagal SIPI 15 straipsnio 3 dalį, nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos yra ne mažesnės, negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka. Šiuo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriams išmokamos kompensacijos už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą dydis lygus savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatytų savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidų ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos skirtumui. Tuo atveju, kai statytojo (vystytojo) lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos mažesnės, negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, statytojas (vystytojas) sumoka šį skirtumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi.

SĮ 27 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad jeigu pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai ir (ar) vadovaujantis SIPI nuostatomis nepasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, nesumokėta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, kai ją privaloma sumokėti, ar prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nepriimamas ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nustatytą atvejį) nuo prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą įregistravimo dienos pasinaudojant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ pranešama prašymą teikusiam asmeniui. Pagal SĮ 28 straipsnio 5 dalį, atlikus statybos užbaigimo procedūras, statinį ir daiktines teises į jį privaloma įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo statybos užbaigimo akto gavimo dienos, deklaracijos apie statybos užbaigimą įregistravimo dienos Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“.

Pagal Aprašo 5 punktą, savivaldybės infrastuktūros plėtros sutarties projekto rengimas yra inicijuojamas savivaldybės plėtros iniciatoriui (toliau – Iniciatorius) pateikus pranešimą apie savivaldybės infrastuktūros plėtros sutarties sudarymo sąlygose nurodytų dokumentų pateikimą (toliau – Pranešimas) Kompensacijų tvarkos apraše nustatyta tvarka. Kartu su Pranešimu Iniciatorius pateikia Aprašo 1 priede nustatytos formos prašymą sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį (toliau – Prašymas).

Kompensacijų tvarkos aprašo 3 punktas numato, jog iki savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymo dienos organizatorius, vadovaudamasis SIPI 13 straipsnio 3 dalies ir Kompensacijų tvarkos aprašo nuostatomis, apskaičiuoja kompensacijos dydį atsižvelgdamas į iniciatoriaus pasiūlymą (toliau – pasiūlymas), dokumentus ir kitą informaciją, pateiktus įgyvendinant organizatoriaus nurodytas sutarties sudarymo sąlygas. Kompensacijų tvarkos aprašo 4 punkte nurodoma, kad kompensacijos dydžiui apskaičiuoti ir jos išmokėjimui atlikti Kompensacijų tvarkos aprašo 3 punkte nurodytuose dokumentuose ir informacijoje turėtų būti atskleisti šie duomenys ir informacija: 1) iniciatoriaus duomenys; 2) siūlomos suprojektuoti, pastatyti ir (ar) įrengti savivaldybės infrastruktūros statinių ir (ar) įrenginių sąrašas; 3) iniciatoriaus pasirinktas informavimo apie kompensacijos apskaičiavimą ir jos sumokėjimą būdas (siunčiant paštu pasiūlyme nurodytu adresu ar elektroniniu paštu) (toliau – iniciatoriaus pasirinktas informavimo būdas); 4) savivaldybės infrastruktūros ir elektroninių ryšių infrastruktūros (kai numatoma vystyti elektroninių ryšių infrastruktūrą) plėtrai reikalingos prisijungimo sąlygos; 5) savivaldybės infrastruktūros statinio projektas, kai vadovaujantis SĮ statybą leidžiantis dokumentas privalomas, ar statinio ir (ar) įrenginio ilgis, plotis, diametras, statybos darbai ir kiti rodikliai, kurių pakaktų savivaldybės infrastruktūros plėtros kainai nustatyti, vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu patvirtintais statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais ir želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas; 6) savivaldybės infrastruktūros plėtros kaina, apskaičiuota vadovaujantis aplinkos ministro įsakymais patvirtintomis statinių projektavimo darbų kainų

skaičiavimo rekomendacijomis, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais ir želdinių atkuriamosios vertės įkainiais. Kompensacijų tvarkos aprašo 5 punkte nurodoma, kad organizatorius per 20 darbo dienų nuo iniciatoriaus sutarties sudarymo sąlygose nurodytų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos apskaičiuoja kompensacijos dydį ir, atitinkamai, iniciatoriaus ir infrastruktūros valdytojo pasirinktu informavimo būdu informuoja iniciatorių ir infrastruktūros valdytoją apie sutarties pasirašymo laiką ir vietą.

Pareiškėja Komisijai pateiktame skunde nurodo, kad 2024 m. liepos 12 d. kreipėsi į atsakovę su skundu dėl neteisėtų reikalavimų sudaryti infrastruktūros sutartį ir įrengti akligatvį iki (duomenys neskelbtini). Nurodo skundo esmę – atsakovės reikalavimas sudaryti sutartį akligatviui (statiniui), kuris jau yra įrengtas ir kuriuo gyventojai naudojasi nuo 1975 metų. Tačiau iš pareiškėjos 2024 m. liepos 12 d. skundo turinio bei posėdžio metų pateiktų paaiškinimų matyti, kad būtent pareiškėja inicijavo (duomenys neskelbtini), statybos projekto derinimą, leidimo statybai gavimą bei savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymą, apmokėjo Palangos miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo akte nurodytą sumą. Taip pat iš pareiškėjos 2024 m. liepos 12 d. skundo turinio matyti, kad atsakovė kelis kartus prašė pateikti reikiamus duomenis. Tačiau, kaip Komisijos posėdyje nurodė ir pati pareiškėja, nei atsakovės nurodymų, nei raštų, kuriais pareiškėjos buvo prašoma pateikti papildomus dokumentus, pareiškėja neskundė, ginčo dėl reikalavimo sudaryti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, nekėlė.

Atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis, kurios nustato viešojo administravimo principus, be kita ko, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis).

Pagal VAĮ 2 straipsnio 10 dalį, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal VAĮ 2 straipsnio 12 dalį, skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Pagal VAĮ 10 straipsnio 4 dalį, dėl asmens prašymo ar skundo priimamas administracinis sprendimas. Šio straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį: 45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.

VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Tam, kad individualus administracinis aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinas teisės normas, teisinį nustatytų faktų vertinimą. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyti reikalavimai administraciniam sprendimui, tame tarpe, reikalavimas nurodyti administracinio sprendimo motyvus.

Nagrinėjama atveju pareiškėja 2024 m. liepos 12 d. skundu kėlė klausimą kodėl yra reikalaujama įrenginėti jau senai esamą kelią bei prašė įvertinti, kodėl taikomi dvigubi standartai tos pačios gatvės sklypų savininkams.

Įvertinusi aukščiau aptartas nuostatas, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjos 2024 m. liepos 12 d. skundas, atsižvelgiant į jo turinį, nelaikytinas skundu, nors pareiškėja jį įvardijo būtent taip. Faktinės bylos aplinkybės leidžia konstatuoti, jog iš esmės 2024 m. liepos 12 d. skundu buvo prašoma pateikti pareiškėją dominančią informaciją ir į kurią atsakoma laisva forma (Taisyklių 45.4 punktą).

Šiuo atveju taip pat taikytinas Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau – ir Teisės gauti informaciją įstatymas), kurio 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: 1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; 2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis; 3) teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs ir kt.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS662-538/2012). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012).

Pareiškėja Komisijai pateiktame skunde teigia, kad jai neaišku kokiais principais vadovaujasi atsakovė, nes iš administracijos veiksmų susidaro įspūdis, kad stengiamasi įvairiais būdais apsunkinti statybos leidimą. Taigi vertintina, ar Raštas atitiko išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo reikalavimus.

Minėta, kad Rašte atsakovė nurodė, kad akligatvis iki (duomenys neskelbtini), neįregistruotas kaip statinys (gatvė) Nekilnojamojo turto registre. Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų ir argumentų, paneigiančių šią atsakovės informaciją. Taip pat, vadovaudamasi SIPĮ 8 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 10 straipsnio 1 punktu, 15 straipsnio 3 dalimi, SĮ 27 straipsnio 8 dalimi, 28 straipsnio 5 dalimi, paaiškino, kodėl savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turi būti sudaroma, o statybą leidžiantis dokumentas gali būti išduodamas tik sudarius minėtą sutartį. Priminė, kad 2024 m. sausio 24 d. raštu pareiškėja buvo informuota, kokiais teisės aktais vadovaujantis sudaromos Palangos mieste savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartys bei pakartotinai nurodė, kokius dokumentus pareiškėja turi pateikti atsakovei. Taip pat pateikė paaiškinimus bei įrodymus, paneigiančius pareiškėjos argumentus dėl dvigubų standartų taikymo tos pačios gatvės sklypų savininkams. Atsižvelgdama į Rašto turinį, Komisija sprendžia, kad Raštu pareiškėjai, pagrindžiant teisės aktų nuostatomis, atsakymas ją dominančiu klausimu buvo pateiktas išsamiai ir tiksliai. Komisijos vertinimu, Raštas atitiko išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo reikalavimus.

Taip pat pareiškėja 2024 m. liepos 12 d. skundu prašė atlikti tarnybinį patikrinimą ir įvertinti atsakingų darbuotojų veiksmus.

VAĮ užtikrina pareiškėjos teisę paduoti skundą dėl atsakovės darbuotojų veiksmų. Tačiau sprendimą pradėti tarnybinį patikrinimą priima tik darbuotoją (tarnautoją) į pareigas priėmęs asmuo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad tarnybinės atsakomybės klausimai priskirtini išskirtinai įstaigos, kurioje asmuo dirba, kompetencijai: atlikti ar neatlikti tarnybinį patikrinimą bei paskirti ar nepaskirti tarnybinę nuobaudą yra būtent tokios įstaigos diskrecija (žr., pvz., LVAT 2012 m. sausio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-23/2012, 2012 m. spalio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-710/2012, 2013 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-624/2013). Joks teisės aktas nenustato pareigos atlikti tarnybinį patikrinimą, gavus bet kokią informaciją apie tikėtiną tarnybinį nusižengimą (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS²⁶¹-1321/2014, 2015 m. lapkričio 11 d.

nutartį administracinėje byloje Nr. AS-1312-261/2015, 2020 m. birželio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2483-629/2020).

Komisija pažymi, kad nagrinėjamu atveju, atsakovė turėjo teisę nuspręsti, ar turi būti atliekamas tarnybinis patikrinimas dėl atsakingų darbuotojų veiksmų. Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovas nurodė, kad nenustačius neteisėtų veiksmų, nei tarnybinis patikrinimas, nei administracinė procedūra nebuvo atlikti. Komisijos vertinimu, nusprendusi nepradėti tarnybinio patikrinimo, atsakovė turėjo informuoti pareiškėją apie tokį sprendimą, bet Rašte tokios informacijos nepateikė. Tačiau šis pažeidimas nelaikytinas esminiu ir nesudaro pagrindo Raštą laikyti neteisėtu ir jį panaikinti.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.).

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas teisės aktų nuostatas, įvertinusi ginčijamo Rašto turinį, daro išvadą, kad Raštas yra išsamus ir aiškus, priimtas tinkamai įvertinus faktines aplinkybes bei taikytinas teisės aktų nuostatas, atitinkantis VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus, todėl pareiškėjos reikalavimas jį panaikinti netenkintinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjos X. Y. patikslinto skundo dalį atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Laura Bernikienė